

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Deum cu[m] medico, & plus quàm medicum ab ægro inuocandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Cap. XXXVII. Decima octava morb. causa. medicorum claritas. 395

illum creavit Altissimus. A DEO enim est omnis medela, & à rege accipiet donationem. Disciplina medici exaltabit caput illius, & in conspectu magnatorum collaudabitur. Altissimus creavit de terra medicamenta, & vir prudens non abhorrebit illa. Nonnè à ligno indulcata est aqua amara? Ad agnitionem hominum virtus illorum. Et dedit hominibus scientiam Altissimus, honorari in mirabilibus suis. In his curans mitigabit dolorem, & unguentarius faciet pigmenta suavitatis, & vultus conficit sanitatis, & non consummabuntur opera eius. Huc alludit Marsilius Ficinus his verbis: *Ars medica, & diuinitus accepta est, & diuinitus exercetur. Atq; animus ex Deo, corpus pender ex animo.* Nonnè Raphaëlem Archangelum Hebrai volunt busius artis opus exercuisse? *Mittamus reliquos Christus ipse, tamquam generis humani medicus, agros, agrotosq; , quotcumq; offerebantur, curabant, discipulisq; tradidit potestatem medendi.* Hanc igitur artem, utpote nobilissimam, reges meditari, & exercere quondam nequaquam designabantur. Quales fuerunt Sabor, & Giges Medorum reges, Sabid rex Arabum, Mithridates Ponti rex, Egyptiorum verò Hermes, Mesue regis Damasi nepos. Volunt nonnulli & Aucti- cennam fuisse Corduba Principem. Democritus, Thimaus, Locrus, Plato, Aristoteles, Philosophi illustriissimi in hac arte scripsierunt, innu- merabilesq; alij Philosophi non ignobiles. Hęc Marsilius; neque hic omittendum memorabile quiddam ab Eusebio proditum in lib. de prisca historia, cuius verba refert Anastasius Nicenus: Eze- chiam regem suppressisse libros Salomonis, in quibus disputaba- tur de natura plantarum, animalium, & de curatione omnium morborum: Propterea, quod morborum medelas inde acciperet populus, & nihil faceret à DEO petere curationes. Cùm omnis medela, etiam per naturales medicinas quæsita, sine DEI benedi- cione, effectu careat. Hinc Ecclesiasticus, postquam & Medi- cos, & medicinas prolixè laudauit, mox subjecit: *Fili, in tua in- firmitate, ne deficias te ipsum, sed ora Dominum, & ipse curabis te.*

Licet vt medicina, par est, vt quærantur & adhibeantur remedia naturalia; sed semper vna orandus est Dominus, qui per remedia illa infirmos curat. Illo manum subducente, vis omnis herbarum cadit, languent pharmaca, oleum & opera per- duntur. Quod quia plurimi ignorant, vbi primū morbum

D d 2 gliscere

Marsil. Ficini-
lib. 1. ep. ad
Thom. Valer.
Phys.

Anastas. Nic-
e. 39. in Script.

Eceli. 38. 9.

V.

396 Cap. XXXVII. Decima octava morb. canff. medicorum claritatem.

glicere sentiunt, ad omnes boni nominis Podalirios mitunt, eosque ad se vocant, spemque omnem in humana arte collocant, neque existimant, plus esse situm in auxilio diuino, sine quo industria atque artes omnes mortalium in ventos, immo sub terram & tumulum abeunt. Quocirca medicus quidem consulens est, sed simul etiam Devs rogandus, ut consilia, & manum medici dirigat. Hoc est, quod ait Scriptura: *Fili, in tua infirmitate, ne despicias te ipsum, sed ora Dominum; & ipse curabit te.*

Ecli. 38. 9. pacto autem orabit confidenter, & cum spe impetrandi, si sciat se reum illorum peccatorum, ob qua a Deo in morbum coniectus est? Itaque prius quam sanitatem petat, veniam petat suorum delictorum, & penitentiam agat. *Quia de causa, paternè ibidem monet S. Spiritus: Auerte a delicto, & dirige manus, & ab omni delicto munda cor tuum.* Vult enim Devs prius sanare animam, & per patientiam iri ad medicum summum. Inimico medico non fides, & a Deo vis sanari, quem scis tuum esse inimicum? Fac ex inimico amicum, & ille faciet ex aegro sanum. Reprehenditur Asa rex, quod dolore pedum vehementer aegrotans, nec in infirmitate sua quiescuit Dominum, sed magis in medicorum arte confisus est. Duos habes curatores, hinc medicum, inde DEVUM.

Ecli. 38. 10. Tunc medicum coles, DEVUM sepones? D. Basilius audi. *Incolumentatis sua spem omnem habere positam in manibus medicorum, planè jumentorum est simile; quod quidem usu venire miseris nonnullis animaduertimus, qui etiam non verentur aperte liberatores suos illos appellare.* Et paulo prius. *Danda nobis studiosè opera est, ut huinsmodi arte, si quando res postulet, ita vitamur, ut nullo modo omnem ei prospera, aut aduersa valerudinis causam assignemus.* Cogitandum nimis est, esse aliquem & arte, & medico superiorem, a quo immobili omnis rerum mobilium motus penderet.

2. Paralip. 16. 12. Cassiodor. *Rectè igitur medicos Cassiodorus his verbis alloquitur: Discite quidem naturas herbarum commissionesq; specierum, sollicitamente tractate: sed non ponatis in herbis spem, non in humanis consilys siccitatem.* Nam quamvis medicina legatur a Domino constituta, ipse tamensanos efficit, qui vitam sine fine concedit. Sine quo multi a regulis Hippocraticis non deviant, & tamen assidue sunt in-

S. Basil. resp. 55. reg. fus. Dion. Cassius firmi. Quod & testantur, vulgata Hadriani Imperatoris verba morienta

lib. diu. con-
stitut. c. 31. *Naturam medicorum, quae in manibus possunt posse, non in humanis consilys siccitatem.* Nam quamvis medicina legatur a Domino constituta, ipse tamensanos efficit, qui vitam sine fine concedit. Sine quo multi a regulis Hippocraticis non deviant, & tamen assidue sunt in-

morientis, ante ipsum sepulchris inscripta: *Turba Medicorum*, in Hadriano,
interfecit Regem.

Plin. I. 29. c. 1.

Itaque qui D^{eu}VM timent, illud curæ habent, vt non antè
ad medicos, quād ad medicorum Conditorem recurrent, per
poenitentiam, per preces, per munera & vota. Laudabilisque
est admodum mos ille Italorum, qui non permittit medicis cu-
ram ægrorum antè, quād illis certum sit, etiam spiritualis me-
dici opem implorari. Sic affecti non solū sacerduli principes, ac
reges, maximis impensis, vt alibi docuimus, vñ sunt opera me-
dicorum; sed etiam alij peculiares sancti, cùm ægrotarent, me-
dicos paruerunt. In Prato Spirituali Stephanus senex Presbyter
monachus, coactus est à medicis carnes comedere, & comedit.
Cognouit autem frater eius, in visione quadam, eam obedien-
tiam Deo placuisse. Apud Theodoretum Macedonius suadebat Theodoret.
matri ipsius Theodorei monasticam exercitationem amplecten-
ti, vt cederet medicis. Palladius refert, in eremo quadam medi-
cos & placentarios habitasse pro monachis cœnobij cuiusdam.
Ne quidam non patres, sed tortores Religiosorum putent, ægro-
tos à se se tractandos, more ceterorum sanorum, inexperti ipsi,
quid sit ægrotare, sed digni vt experiantur. Apud Ludouicum
Blosium, cùm S. Brigitta iussu magistri spiritualis balneis (à qui-
bus alioqui Religiosi valde abhorrent) esset vñsa, probauit Chri-
stus obedientiam, atque inter alia hæc ait: *N*on electorum meo-
rum medicinis carnalibus vñ non sunt; & illi fues. it mibi accepti.
Alij verò juxta locorum, temporum atque infirmitatum exigentiam
adhibuerunt sibi medicamenta: & isti non mibi disflicuerunt: quia
hoc fecerunt ad honorem meum, vt mibi melius seruirent.

V. I.

Ioan. Euir. in
Prato Spirit.,
cap. 65.

in hist. relig.
cap. 13.
Pallad. hist.
Lauf. cap. 7

Lud. Blosius
Monil. Spirit.
cap. 4.

Reuelat. ex-
traug S. Bri-
git, cap. 60.

Quemadmodum autem hæc obedientia ægrorum, medico
parentium Deo placet, ita displaceat diabolo, qui mallet morbis
Dei seruos impedire, ne tantam Orcō cladem inferrent. Hinc
omnibus modis laborat, ne consilijs salutaribus acquiescant. De
lordano Saxone Ordinis Prædicatorum Generali Magistro se-
cundo hæc habet author in eius vita: *Cum in Pedemontium ali-* Sur tom. 7.
quando vir sanctus deuenisset, diutino itineris labore disfatigatus acu- 13. Februarij.
tissimum febribus captus est. Diabolus verò non ferens sancti viri opera cap. 220.
insignia, calidae esse ejus infidiciatu. Audiens urbis, quā agi otabat, Antistes.

VII.

Ddd 3 sancti